

У 18-місячному віці найбільшу живу масу мали телички лінії Валіанта 1650414.73 із показником 391,9 кг, а найменшу телички лінії Елевейшна 1491007.65 із показником 376,3 кг проте достовірної різниці між групами не встановлено.

За період вирощування від народження і до 18-місячного віку телички різних ліній росли по різному найбільший абсолютний приріст, в розрахунку на одну голову, одержано від теличок лінії Вісконсіл Адмірал Бек Лед – 357,3 кг найменшу від теличок лінії Рефлексен Соверінга – 339,1 кг різниця склала 18,2 кг проте вона виявилась не достовірною. Аналогічна картина спостерігалась і між тваринами інших ліній.

Корови всіх проаналізованих ліній за живою масою переважають стандарт першого класу для української чорно-рябої молочної породи. Крім того встановлено різницю між лініями за даним показником. Так найбільшу живу масу по першій лактації мали корови лінії Валіанта 1650414.73 – 506,9 кг і переважала корів інших ліній на 2,7–7,4 кг. Проте різниця між групами була в межах статистичної помилки.

Продуктивність корів первісток усіх ліній була досить високою, проте найвищу продуктивність показали первістки лінії Валіанта 1650414.73 із показником 5593 кг, що на 187–388 кг більше ніж у первісток інших ліній. За жирністю молока перевагу мали первістки лінії Валіанта 1650414.73 і Елевейшна 1491007.65 із показником 3,81%. Встановлено, що від більших корів (за живою масою) одержано вищі показники удою. Підтвердженням цього є коефіцієнт молочності.

При оцінці впливу віку першого осіменіння на молочну продуктивність було встановлено, що найбільший надій молока було одержано від первісток, що осіменяли у віці 16,1–18,0 місяців, різниця між первістками, що були спаровані до 16,0 місяців склала 302 кг, а у віці 18,0–20,0 складала – 76 кг і у віці 20,0–22,0 – 223 кг. Аналогічна ситуація спостерігається і за молочним жиром.

УДК 636.034

ДЯЧИШИНА Оксана здобувачка II курсу магістратури спеціальності 204

«Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Науковий керівник – **ШУПЛИК Віктор**, канд. с.-г. наук, доцент

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

м. Кам'янець-Подільський, Україна

РІСТ І РОЗВИТОК ТЕЛИЦЬ РІЗНИХ ЛІНІЙ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ

В розвитку молочного скотарства основне місце займає питання направленою вирощування ремонтних телиць. Його актуальність зросла із широким застосуванням в практику молочного скотарства плідників

голштинської породи. Рівень вирощування ремонтного молодняка позитивно впливає на подальше використання молочної худоби їх рівень продуктивності і тривалість їх використання. Крім того рівень вирощування має значний вплив на ефективність галузі молочного скотарства в цілому. Все це обумовлює актуальність проведення даного дослідження.

Дослідження проведено в умовах КСП "БАЛИНСЬКЕ" Хмельницької області методом науково-господарського досліду. Формування піддослідних груп відбулось за принципом груп аналогів. В процесі дослідження було сформовано три групи теличок ліній Валіанта, Елевейшна, Чіфа по 10 голів. Вивчали живу масу тварин по періодах вирощування із визначенням абсолютного, середньодобового і відносного приросту.

При народженні тварини всіх груп мали практично однакову живу масу від 35,4 до 36,3 кг, проте найбільшу живу масу мали телички лінії Елевейшна. У 6-місячному віці за даним показником тварини всіх трьох груп переважали стандарт породи. Потрібно також відмітити і наявність між вікових відмінностей. Найбільшу живу масу мали телички лінії Елевейшна з показником 194,2 кг, вони переважали теличок лінії Валіанта на 1,4, а лінії Чіфа на 0,05 кг. Аналогічна ситуація спостерігається і у віці дев'яти і дванадцяти місяців. У віці 15 місяців найбільшу живу масу мали тварини лінії Чіфа при показникові 343,8 кг, що на 1,7 кг більше ніж у тварин лінії Валіанта і на 0,2 кг ніж у тварин лінії Елевейшна.

У віці 18 місяців тварини лінії Чіфа зберегли свою перевагу над тваринами інших груп при живій масі 400,9 кг. Вони переважали тварин лінії Валіанта на 1,8 кг, Елевейшна на 0,5 кг. В даному віці перевага над стандартом склала по лінії Валіанта – 19,1, по Елевейшна – 20,4 і Чіфа – 20,9 кг.

Аналізуючи динаміку абсолютного приросту у піддослідних тварин різних груп потрібно зробити висновок, що тварини росли практично однаково не залежно від їх походження. Потрібно відмітити нерівномірний характер росту. Так в період з 9 до 12 місяців абсолютний приріст у піддослідних груп був на рівні 46,2-48,1 кг. Це найменший показник за весь період вирощування. В подальшому даний показник зростає у всіх піддослідних тварин. Потрібно також відмітити що різниця між групами у всі проаналізовані періоди була в межах статистичної похибки.

Оцінюючи величину середньодобових приростів за весь період вирощування піддослідних тварин можна зробити висновок, що вирощування телиць відбувалось згідно сучасних вимог. Так середньодобові прирости в період від народження і до шести місяців у теличок лінії Елевейшна і Чіфа були на рівні – 877 г, а у Валіанта – 874 г.

В подальшому приріст знижується до 552-554 г у період 6-9 місяців, 514–534 у період 9–12 місяців і 570–590 у 12-15 місяців. З 15 до 18 місяців

середньодобовий приріст по групах склав 631–634 г, за весь період від народження до 18 місяців приріст був від 667 до 669 г.

Потрібно відмітити, що достовірна різниця за величиною середньодобових приростів відмічена між тваринами лінії Валіанта і Елевейшна у віці 12–15 місяців при $P=0,95$, в інші періоди різниця між групами була в межах статистичної похибки.

Аналіз інтенсивності росту піддослідних телиць різного походження показав, що тварини росли згідно існуючих закономірностей для великої рогатої худоби. Так, найбільша інтенсивність росту спостерігається від народження до 6-місячного віку з показником 137,0, 137,2 і 137,9% у телиць другої, третьої і першої груп відповідно. В подальшому з віком величина відносного приросту зменшується. За весь період вирощування тварини показали високу інтенсивність росту.

УДК 636.082

ЖУРАВЕЛЬ Віталій, здобувач II курсу магістратури спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Науковий керівник – **ДИМЧУК Анатолій**, канд. с.-г. наук, доцент

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

м. Кам'янець-Подільський, Україна

МОРФОЛОГІЧНІ ТА ФІЗІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИМЕНІ КОРІВ РІЗНИХ ЛІНІЙ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ

В сучасних умовах інтенсифікації тваринництва, коли важливими критеріями цінності породи є не тільки її продуктивні якості (молочність, відтворювальна здатність), але і пристосованість до використання в умовах промислової технології, морфологічні ознаки і функціональні властивості вим'я корів стають чи не найважливішими ознаками «технологічного» відбору; що забезпечує одержання високопродуктивних тварин, адаптованих до сучасних технологій. Методом удосконалення морфологічних ознак і функціональних властивостей вим'я можна добитись легкої, швидкої і повної молоковіддачі, застосовуючи дворазове машинне доїння без ручного і машинного додоювання, ефективного використання доїльних установок, зменшення витрат на доїння, тривале збереження здоров'я корів і їх довголіття, підвищення продуктивності і зниження собівартості молока.

Добре розвинуте вим'я здатне продукувати і накопичувати велику кількість молока. За властивостями вимені оцінюють про продуктивні ознаки і придатність корови до машинного доїння. Завдяки тривалій селекції, спрямованій на збільшення продуктивності, вим'я зазнало змін за величиною, структурою емності та формою. Поки переважало ручне доїння, доярці простіше було пристосовуватися до різної форми вимені і